

VOSI-КОНСТРУКЦІЇ З ДІЄСЛОВАМИ WANT ТА BELIEVE У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Сучасний етап розвитку лінгвістичних студій позначений значним інтересом до синхронного та діяхронного вивчення мовних явищ. У традиційних граматиках при аналізі речення, окрім стандартних членів речення (підмет, присудок, додаток та ін.), виділяють ще особливі конструкції. Однією з найчастіше виокремлених є конструкція *Accusativus cum Infinitivo*, що складається із додатка (вираженого іменником у загальному відмінку чи займенника у об'єктному відмінку) у поєднанні з інфінітивом: *I saw him run; They made him go; I heard him sing*.

Метою нашої статті є визначення основних відмінностей дієслів типу *want* та *believe*. Об'єктом даної статті є дієслова типу *want* та *believe*. Предметом дослідження є критерії розмежування цих типів дієслів.

Відмінність між сентенційними компонентами дієслів *want* та *believe* завжди була предметом лінгвістичних дискусій. Необхідність всебічного аналізу цих типів дієслів зумовлює актуальність нашої розвідки.

П.Розенбаум [10] розмежовував дієслова типу *want* та *believe* як обов'язкові / факультативні дієслова, що зазнають трансформації «заміна займенника» ('pronoun replacement' transformation). У лінгвістичній літературі не існує уніфікованого терміну для позначення цих дієслів. *Want* клас називають *emotive verbs* [7], *subject Equi verbs* [9], *subject control verbs* [4]. *Believe* клас іноді називають *subject-to-object raising verbs* [7] чи *Exceptional Case Marking (ECM)* [5].

Emotive verbs включають дієслова, що виражають бажання: *want*, *wish* та *factive-emotives*: *like*, *love*, *hate* та *fear*. *Subject-to-object raising verbs* включають дієслова: *believe*, *consider*, *regard*, *prove* та *demonstrate*. Хоча обидва типи мають у своїй структурі *nexal complement*, комплемент дієслова

типу *want* інтерпретується як стан речей (*State of Affairs*), а комплемент дієслова типу *believe* – як пропозиція (*Proposition*). Критерієм розмежування є особливість вживання DP + infinitival VP (що слідує за дієсловом) у якості конституента, що підтверджують роботи таких науковців як О.Єсперсен [6, 278-279], Н.Хомський та велика кількість інших робіт з теорії керування та зв'язування (*Government and Binding Theory*)[3;1] або ж заперечення цієї думки на підтвердження чого виступають Дж.Бреснан [1] та більшість non-GB робіт.

Більшість розбіжностей є результатом трактування комплементу як пропозиції висловлення (*believe-type verbs*) або як стан речей (*state of affairs*).

want-type verbs:

- a) *The teacher wants the pupils to leave the classroom.*
- б) *They hate the children to run in the house.*
- в) *She loves them to turn the music up loud.*

believe-type verbs:

- a) *She finds me to be friendly.*
- б) *Mary suspects him to smoke in the house.*
- в) *The children believe Ann to help with their homework.*

На думку дослідниці Дж.Бреснан [2, 98], головна синтаксична розбіжність між цими двома класами дієслів полягає у тому, що *want-type verbs* допускають вживання комплементаризера *for*, *subject controlled Equi* (*PRO*), не дозволяють пасивізацію та реалізацію зворотності, на відміну від дієслів типу *believe*, які не вживаються з *for*, не дозволяють *Equi*, дозволяють пасивізацію та зворотність.

- a) *The teacher {wants/*believes} very much for the pupil to answer.*
- б) *The pupil doesn't {want/*believe} to answer.*
- в) *The pupil is {*wanted/believed} to answer.*
- д) *The pupil {*?wants/believes} himself to answer.*

Коли мова йде про комплементи малих клауз (*small clause complements*), виникають інші розбіжності між дієсловами типу *want* та

believe. *Want class* поводиться однаково з будь якими *nexal complements*, на відміну від *believe class*, який демонструє чітку різницю між вживанням інфінітивних конструкцій та клауз. Виникає необхідність додаткового термінологічного позначення для розмежування цих комплементів: '*believe class*', '*believe-type*', що відноситься до *propositional* чи *epistemic verbs*, які вживаються з інфінітивними комплементами, та '*consider class*', '*consider-type*', які вживаються з *small clause complements*.

Загалом *believe class* та *consider class* можна віднести до епістемних дієслів, але є декілька дієслів (наприклад *regard*) у *consider class*, які не відносяться до *believe class*, та кілька у *believe class* (наприклад *believe*), які не належать до *consider class*. Семантична інтерпретація *consider* співпадає з *believe*, і будь-яка відмінність залежить від відмінності у процесі с-селекції (*c-selection*). Оскільки *want-type verbs* поводяться однаково не залежно від комплементів, їх можна загалом віднести до *want-type verbs* чи *emotive verbs*.

Ще один контраст який не спостерігається з IP комплементами, має справу з переміщенням SC. Т. Штовель [11] відмічає нездатність деяких *small clauses* передавати *constituency tests* до теорії відмінку (*Case theory*) (тобто суб'єкт переміщеної малої клаузи не є в маркованій відмінком (*Case-marked*) позиції). Хоча, деякі науковці [8] зауважують про здатність *want-type small clauses* передавати *constituency tests*.

Інша відмінність між *want-type verbs* та *consider-type verbs* на рівні малої клаузи пов'язана з *quantifier scope* (рамкою квантифікатора). Існує точка зору, що приклад (a) можна трактувати двояко, а приклад (b) – ні:

a) *Someone seems to be angry at John.*

i. *Ex: person'(x)[seem'[angry'(x,j)]]*

ii. *seem'[Ex: person'(x)) [angry'(x,j)]]*

b) *Someone seems angry at John.*

i. *Ex: person'(x) [seem'[angry'(x,j)]]*

Тобто, приклад (a)i) може означати, що є хтось конкретно сердитий на Джона чи, справа в тім, що хтось сердитий на Джона, але ми не знаємо хто

(b)ii). Те ж саме ми спостерігаємо між *small clauses* та *infinitive clauses*. Інфінітивні клаузи ми можемо трактувати двояко, на відміну від *small clauses*.

a) *John believes someone to be angry at him.*

b) *John believes someone angry at him.*

Варто зазначити, що *want-type verbs* відрізняються від *consider-type verbs* у тому, що незалежно чи *nexus* є інфінітивом чи *small clause*, обидва приклади є двозначними:

a) *The boss wants someone to be arrested.*

b) *The boss wants someone arrested* [12].

Отже, *believe-type verbs* та *want-type verbs* є дискусійними за своєю природою та потребують подальшого розпрацювання. Аналіз дієслів типу *want* та *believe* дозволить створити цілісну картину їх розмежування.

Література

1. Bresnan J. Control and Complementation / Joan Bresnan // *Linguistic Inquiry* 13, 1982. – P. 343-434.
2. Bresnan J. Theory of Complementation in English Syntax / Joan Bresnan // MIT Ph.D. Dissertation, 1972. – 321 p.
3. Chomsky N. Conditions on transformations. In Stephen Anderson and Paul Kiparsky, eds., *A Festschrift for Morris Halle* / Noam Chomsky // New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1973. – P. 232-286.
4. Chomsky N.; Lasnik H. Filters and Control / Noam Chomsky; Howard Lasnik // *Linguistic Inquiry* (8), 1977. – P. 425-504.
5. Chomsky N. Lectures on Government & Binding / Noam Chomsky // *The Pisa Lectures*. – Berlin; N.Y.: Mouton de Gruyter, 1993. – 371 p.
6. Jespersen O. Essentials of English Grammar [Text] / Otto Jespersen // London: G. Allen & Unwin LTD, 1933. – 327 p.
7. Kiparsky P.; Kiparsky C. Fact / Paul Kiparsky; Carol Kiparsky // Cambridge: Cambridge University Press, 1970. – P. 345-369.

8. Pollard C. and Sag I. Head-Driven Phrase Structure Grammar / Carl Pollard and Ivan Sag // CSLI and University of Chicago Press, 1994. – 440 p.
9. Postal P. M. On Raising / Paul Martin Postal // Cambridge, MA: MIT Press, 1974. – 447 p.
10. Rosenbaum P. The Grammar of English Predicate Complement Constructions / Peter Rosenbaum // MIT Press, Cambridge, 1967. – 128 p.
11. Stowell T. Subject Across Categories / Tim Stowell // The Linguistic Review, Vol.2, 1983. – P. 285-312.
12. <http://lingo.stanford.edu/sag/L221a/sven/dnchap2.pdf>